

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

DENIS ZUPANČIČ

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

**DIPLOMSKO DELO
ANALIZA NOVOSTI STEČAJNE ZAKONODAJE**

Ljubljana, september 2009

DENIS ZUPANČIČ

IZJAVA

Študent Denis Zupančič izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Sergeje Slapničar, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

KAZALO

UVOD	1
1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE NOVEGA ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP)	2
1.1. Podatki o številu zadev v delu v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije pri posameznih okrožnih sodiščih	2
1.2 Razlogi za sprejetje novega zakona	3
2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE NOVEGA ZAKONA	3
2.1 Ključni cilji nove ureditve novega zakona (po UNCITRALOVI zakonodajni smernici za insolvenčno pravo).....	3
2.2 Temeljna načela postopkov zaradi insolventnosti.....	4
2.2.1 Načelo enakega obravnavanja upnikov	4
2.2.2 Načelo zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov	5
2.2.3 Načelo hitrosti postopka.....	5
2.2.4 Načelo uravnoveženosti interesov upnikov za plačilo njihovih terjatev in interesa insolventnega dolžnika za njegovo finančno prestrukturiranje.....	6
2.2.5 Načelo razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika	6
2.2.6 Načelo koncentracije	6
2.2.7 Načelo omejevanja tveganj	7
2.3 Poglavitne rešitve novega zakona	7
3. UPNIKI IN PREDLAGATELJI STEČAJNEGA POSTOPKA	9
3.1 Upravičeni predlagatelji stečaja	9
3.2 Upniki podjetja v stečaju.....	9
3.3 Položaj dolžnika v stečajnem postopku	10
3.4 Stroški stečajnega postopka	10
3.5 Tarifa nadomestil za objave v postopkih zaradi insolventnosti	11
3.6 Poročila in evidence v času stečajnega postopka.....	12
4. POSTOPKI ZARADI INSOLVENTNOSTI IN POSTOPKA PRISILNEGA PRENEHANJA	12
4.1 Postopki zaradi insolventnosti.....	12
4.1.1 Stranke postopka	12
4.1.2 Prijava in preizkus terjatev	13
4.1.3 Upravitelj.....	13
4.1.4 Vpis pravnih dejstev v sodni ali poslovni register	13
4.2 Postopka prisilnega prenehanja.....	14
4.2.1 Prisilna likvidacija.....	14
4.2.2 Izbris iz sodnega registra brez likvidacije	15
4.2.2.1 Postopek izbrisa.....	15
5. OSEBNI STEČAJ	15
5.1 Komu je osebni stečaj namenjen?	17

5.2 Pogoji za začetek osebnega stečaja	17
5.3 Potek stečajnega postopka.....	17
5.4 Kaj spada v stečajno maso?.....	18
5.5 Posledice po končanem postopku	19
5.6 Stroški postopka	20
5.7 Prednosti in slabosti osebnega stečaja za dolžnika	20
6. STEČAJ ZAPUŠČINE	21
6.1 Stranke stečaja zapuščine in obseg stečajne mase	21
7. NEKATERE BISTVENE RAZLIKE MED ZPPSL IN ZFPPIPP	22
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI	25

KAZALO TABEL

Tabela 1: Podatki o številu zadev v delu v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije pri posameznih okrožnih sodiščih v letu 2006	2
Tabela 2: Podatki o pripadu zadev v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije in številu rešenih zadev po posameznih okrožnih sodiščih glede na vrsto postopka v letu 2006 ..	3

KAZALO SLIK

Slika 1: Število subjektov z aktivnim dogodkom v postopku prisilne likvidacije	14
Slika 2: Število osebnih stečajev potrošnikov od sprejetja zakona 1. oktobra 2008 do 31. marca 2009	16

UVOD

Podjetja so ustvarjena z namenom, da bi čim uspešneje poslovala, vendar se skoraj vsako nekega dne znajde v težavah. Zato mora vsak podjetnik oz. manager dobro poznati vse zakone in postopke, ki so potrebni pri reševanju iz težav. Zelo pomemben je Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur. l. RS št. 3/2007; v nadaljevanju ZFPPIPP), ki je nadomestil stari Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPPSL).

Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPPSL) je bil sprejet v letu 1993, to je v obdobju, ko se je slovensko gospodarstvo prilagajalo novim razmeram tržnega gospodarstva. Zato so bile rešitve v ZPPSL prilagojene takratnim potrebam gospodarstva na prehodu. Obdobje prehoda je v glavnem končano, zato je bilo potrebno ureditev postopkov zaradi insolventnosti posodobiti in uskladiti s potrebami razvitega tržnega gospodarstva. Vlada Republike Slovenije je zato septembra 2007 v obravnavo poslala predlog novega Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (preimenovanje v ZFPPIPP). Novi zakon je stopil v uporabo 1. oktobra 2008, tako da je ta zakon še svež in v prihodnosti pričakujemo še nekatere popravke in izboljšave.

Novi Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) ureja tri področja (Volk, 2008, str. 11):

1. finančno poslovanje pravnih oseb,
2. postopke zaradi insolventnosti nad pravnimi in fizičnimi osebami ter
3. postopke prisilnega prenehanja pravnih oseb.

V svoji diplomski nalogi se bom lotil analize tega novega Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ZFPPIPP, ki zajema vse tri zgoraj naštetih oblike.

Cilj mojega diplomskega dela je predstaviti spremembe, ki jih prinaša novi zakon, in prikazati najpomembnejše razlike med starim in novim zakonom.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE NOVEGA ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP)

1.1. Podatki o številu zadev v delu v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije pri posameznih okrožnih sodiščih

V Sloveniji je bilo leta 2006 registriranih 98.440 podjetij, od tega 39.746 pravnih oseb in 58.694 fizičnih oseb. Glede na prejšnje leto 2005 je to porast števila podjetij za 3,2 %. V Sloveniji gre v stečaj v povprečju 72 na 10 tisoč družb, povprečna stopnja v novih članicah EU iz Srednje in Vzhodne Evrope pa je 52. To uvršča Slovenijo v vrh po številu stečajev med članicami EU iz Srednje in Vzhodne Evrope po raziskavi družbe Creditreform (Kocbek, 2009).

V tabeli 1 je prikazano število zadev, ki so bile v obravnavi v letu 2006 po posameznih slovenskih okrožnih sodiščih. Iz tabele je razvidno, da je bilo s številom zadev najbolj obremenjeno okrožno sodišče v Ljubljani, sledita pa mu Maribor in Celje. Največ obravnav je bilo na področju stečajev (1.779 zadev), sledijo prisilne poravnave (185 zadev) in pa redne likvidacije (69 zadev). V prihodnosti pričakujemo večje število osebnih tečajev, ki so ena izmed novosti novega zakona ZFPPIPP, ki je nadomestil stari zakon ZPPSL.

Tabela 1: Podatki o številu zadev v delu v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije pri posameznih okrožnih sodiščih v letu 2006

Zadeve v delu	CE	KP	KR	KK	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SG	Skupaj
Stečaji	221	113	133	44	571	263	147	87	59	68	73	1.779
Prisilne poravnave	18	18	13	6	71	29	7	4	3	6	10	185
Redne likvidacije	3	2	4	2	32	11	3	3	0	7	2	69

Vir: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju 2007, str. 1.

Tabela 2 prikazuje podatke o pripadu¹ in o rešenih postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije po posameznih okrožnih sodiščih za leto 2006.

¹ Pripad je pravniški konstrukt za število zadev, ki jih sodišče (v tem primeru) oz. posamezni sodnik dobi v reševanje.

Tabela 2: Podatki o pripadu zadev v postopkih zaradi insolventnosti in redne likvidacije in številu rešenih zadev po posameznih okrožnih sodiščih glede na vrsto postopka v letu 2006

Vrsta postopka	Status	CE	KP	KR	KK	LJ	MB	MS	NG	NM	PT	SG	Skupaj
Stečajni	pripad	85	55	51	20	207	109	64	22	38	39	13	703
	rešeno	93	56	63	24	228	113	50	29	34	30	31	751
Prisilne poravnave	pripad	12	9	7	5	30	22	4	2	2	6	7	106
	rešeno	11	16	11	3	39	19	4	4	1	4	8	120
Redne likvidacije	pripad	1	1	2	0	17	6	1	3	0	2	1	34
	rešeno	2	1	2	2	14	6	3	2	0	7	2	41

Vir: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju 2007, str. 2.

1.2 Razlogi za sprejetje novega zakona

S sprejetjem ZFPPIPP, ki je nadomestil prejšnji zakon (ZPPSL) iz leta 1993, so želeli doseči predvsem posodobitev ureditve postopkov zaradi insolventnosti in uskladitev s potrebami razvitega tržnega gospodarstva, celovito, notranje skladno ureditev finančnega poslovanja, postopkov zaradi insolventnosti in postopkov prisilnega prenehanja ter uskladitev ureditve s stališči, ki jih je oblikovalo Ustavno sodišče Republike Slovenije ter omogočiti hitrejše in bolj ekonomično vodenje teh postopkov (Jovanovič, 2008, str. 3).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE NOVEGA ZAKONA

2.1 Ključni cilji nove ureditve novega zakona (po UNCITRALOVI zakonodajni smernici za insolvenčno pravo)

Predlagatelj novega zakona je pri oblikovanju ciljev upošteval UNCITRAL-ove zakonodajne smernice za insolventno pravo (UNCITRAL *United Nations Commission on International Trade Law*). Te smernice so bile izoblikovane na podlagi analize ureditev postopkov zaradi insolventnosti v državah, ki so članice Združenih narodov. Smernice so bile sprejete leta 2004, njihov glavni namen pa je priporočilo državam, naj upoštevajo smernice pri presoji ekonomske učinkovitosti njihove pravne ureditve postopkov zaradi insolventnosti in sprejemanju novih predpisov s področja insolventnega prava.

V skladu s priporočilom št. 1 UNCITRAL-ovih smernic so ključni cilji nove ureditve v predlogu zakona (Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju 2007, str. 3):

- omogočiti pravno varnost na trgu in spodbuditi gospodarsko stabilnost in rast;
- čim bolj povečati vrednost premoženja dolžnika;

- zagotoviti ustrezno ravnotežje med prodajo premoženja zaradi plačila upnikov in finančnim prestrukturiranjem dolžnika;
- zagotoviti enako obravnavo upnikov, ki so v razmerju do dolžnika v enakem položaju;
- omogočiti pravočasno, učinkovito in nepristransko presojo položaja insolventnosti;
- ohraniti vrednost stečajne mase zaradi enakovredne (sorazmerne) razdelitve med upnike;
- zagotoviti pregledno in predvidljivo pravno ureditev postopkov zaradi insolventnosti, ki vključuje spodbudo za zbiranje in razširjanje informacij;
- priznati sedanje pravice upnikov in oblikovati jasna pravila za določanje vrstnega reda plačila terjatev.

2.2 Temeljna načela postopkov zaradi insolventnosti

Novi zakon ZFPPIPP pri svojem delovanju upošteva temeljna načela postopkov zaradi insolventnosti. Načela so razdeljena na več delov glede na to, v kakšnih primerih veljajo (Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju 2007, str. 3).

1. Splošna temeljna načela, ki veljajo za vse postopke zaradi insolventnosti:

- načelo enakega obravnavanja upnikov;
- načelo zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov in
- načelo hitrosti postopka.

2. Dodatni posebni temeljni načeli, ki veljata v postopku prisilne poravnave:

- načelo uravnoveženosti interesov upnikov za plačilo njihovih terjatev in interesa insolventnega dolžnika za njegovo finančno prestrukturiranje in
- načelo razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika.

3. Dodatni posebni temeljni načeli, ki veljata v stečajnem postopku:

- načelo koncentracije in
- načelo omejevanja tveganj.

2.2.1 Načelo enakega obravnavanja upnikov

Načelo enakega obravnavanja upnikov zahteva, da je treba vse upnike, ki so v razmerju do insolventnega dolžnika v enakem položaju, obravnavati enako.

To načelo se uresničuje:

1. pred uvedbo postopka zaradi insolventnosti s pravilom, določenim v 34. členu zakona, po katerem mora dolžnik takoj, ko postane insolventen (torej že pred vložitvijo predloga za začetek postopka zaradi insolventnosti), vse svoje upnike enako obravnavati, sicer so člani dolžnikovega posloводства in organa nadzora upnikom odškodninsko odgovorni;

2. v postopku prisilne poravnave:
 - s pravili, določenimi v 143. in 144. členu, po katerih mora dolžnik vsem upnikom ponuditi enake pogoje prisilne poravnave, in sicer enak delež in roke plačila njihovih terjatev, ali enake pogoje pretvorbe njihovih terjatev v kapitalske deleže pri dolžniku;
 - s pravilom, določenim v 40. členu, po katerem mora dolžnik upnike obravnavati enako tudi po potrditvi prisilne poravnave;
3. v stečajnem postopku:
 - s pravili iz pododdelka 5.3.4 zakona o izpodbijanju dolžnikovih pravnih dejanj, ki se uporabljajo za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju od začetka zadnjih dvanajst mesecev pred uvedbo stečajnega postopka do začetka stečajnega postopka;
 - s pravili o vrstnem redu plačil navadnih terjatev in razdelitvi splošne razdelitvene mase med upnike iz pododdelka 5.9.3 zakona, ki pravijo, da se terjatve iz splošne razdelitvene mase plačajo po zaporedju – prednostne terjatve, navadne terjatve in pa podrejene terjatve.

2.2.2 Načelo zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov

Načelo zagotavljanja najboljših pogojev za plačilo upnikov (47. člen ZFPPIPP) zahteva, da je treba postopek zaradi insolventnosti voditi tako, da se zagotovijo najugodnejši pogoji glede višine plačila in rokov za plačilo terjatev upnikov.

To načelo se uresničuje:

- v postopku prisilne poravnave tako, da ga je dovoljeno voditi samo, če upniki na podlagi prisilne poravnave, ki jo ponuja dolžnik, prejmejo ugodnejše plačilo njihovih terjatev, kot bi ga prejeli, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek;
- v stečajnem postopku s pravili o prodaji premoženja stečajnega dolžnika, določenimi v pododdelku 5.8.2 zakona, po katerih mora upravitelj pred prodajo dobiti oceno vrednosti premoženja in prodajo opraviti z uporabo ustreznega licitacijskega načina, ki omogoča doseganje najugodnejših pogojev prodaje in s tem najboljšega izida za stečajno maso, iz katere se plačujejo terjatve upnikov.

2.2.3 Načelo hitrosti postopka

Načelo hitrosti postopka zahteva, da postopek poteka hitro in brez nepotrebnega zavlačevanja. Pomemben nov pravni institut, ki ga ureja nov zakon in s katerim se uresničuje načelo hitrosti postopka, je javna objava vseh sklepov sodišča in izjav upravitelja, urejena v 122. členu ZFPPIPP.

2.2.4 Načelo uravnoveženosti interesov upnikov za plačilo njihovih terjatev in interesa insolventnega dolžnika za njegovo finančno prestrukturiranje

Načelo uravnoveženosti interesov upnikov za plačilo njihovih terjatev in interesa insolventnega dolžnika za njegovo finančno prestrukturiranje je v postopku prisilne poravnave urejeno v 136. členu ZFPPIPP, po katerem se postopek prisilne poravnave vodi:

1. da se dolžniku, ki je postal insolventen, omogoči finančno prestrukturiranje, na podlagi katerega postane kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in
2. da se upnikom zagotovijo ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

Načelo se uresničuje z zahtevo, da je treba predlogu za prisilno poravnavo priložiti poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja s pritrdilnim mnenjem. S pritrdilnim mnenjem pa pooblaščen ocenjevalec po četrtem odstavku 146. člena ZFPPIPP:

1. presodi, da je dolžnik insolventen, in
2. s stopnjo verjetnosti, ki presega 50 odstotkov, oceni:
 - da bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in
 - da bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

2.2.5 Načelo razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika

Načelo razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika je v postopku prisilne poravnave urejeno v 137. členu ZFPPIPP, po katerem mora dolžnik upnikom razkriti vse informacije, potrebne za odločitev upnikov, ali bodo sprejeli prisilno poravnavo. To obveznost dolžnik izpolni s predložitvijo poročila o finančnem položaju in poslovanju dolžnika in s poročanjem upniškemu odboru med postopkom prisilne poravnave.

2.2.6 Načelo koncentracije

Načelo koncentracije je v stečajnem postopku urejeno v 227. členu ZFPPIPP, po katerem morajo upniki svoje zahteve za plačilo terjatev uveljaviti v stečajnem postopku in v skladu s pravili tega postopka, saj sicer prenehajo. To načelo se uresničuje v pododdelku 3.4.2, ki govori o prijavi in preizkusu terjatev. V postopku prisilne poravnave mora upnik prijaviti svojo terjatev do insolventnega dolžnika v enem mesecu po objavi oklica o začetku tega postopka, v stečajnem postopku pa mora upnik prijaviti svojo terjatev do insolventnega dolžnika v treh mesecih po objavi oklica o začetku tega postopka.

2.2.7 Načelo omejevanja tveganj

Načelo omejevanja tveganj je v stečajnem postopku urejeno v 228. členu ZFPPIPP, po katerem v stečajnem postopku ni dovoljeno prevzemati vseh poslovnih tveganj, ki so značilna za poslovanje delujočega podjetja, temveč samo tveganja, nujna za uresničitev interesa upnikov za plačilo terjatev, ki jih uveljavljajo v stečajnem postopku. To načelo se uresničuje s pravili o pogojih iz oddelka 5.7 zakona, pod katerimi sme insolventni dolžnik nadaljevati s poslovanjem (če sodišče dovoli nadaljevanje poslovanja stečajnega dolžnika, vendar se mora s tem strinjati tudi upniški odbor), in s pravili o upravljanju stečajne mase iz pododdelka 5.8.1 zakona, ki pravi, da se premoženje stečajnega dolžnika lahko odda v najem, upravitelj pa mora pred sklenitvijo pogodbe ali izvedbo drugega pravnega posla dobiti soglasje sodišča.

2.3 Poglavitne rešitve novega zakona

Novi zakon ZFPPIPP prinaša številne nove rešitve na različnih področjih, v Predlogu zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (2007, str. 5) so opredeljeni takole:

1. Določena so pravila o finančnem poslovanju družb in drugih pravnih oseb ter o obveznostih družbe in njenega posloводства, ki se uporabljajo, če družba postane insolventna. Zaradi učinkovitega varstva upnikov posloводство družbe upnikom odškodninsko odgovarja, če ne opravi pravočasno vseh dejanj, ki jih mora po predlogu zakona izvesti, če družba postane insolventna.
2. Postopek zaradi insolventnosti ima dve fazi, in sicer:
 - a) predhodni postopek zaradi insolventnosti, v katerem sodišče odloča o pogojih za začetek postopka zaradi insolventnosti;
 - b) glavni postopek zaradi insolventnosti, v katerem se opravijo:
 - pri postopku prisilne poravnave dejanja glede glasovanja upnikov o sprejetju prisilne poravnave;
 - pri stečajnem postopku dejanja za unovčenje stečajne mase in plačilo terjatev upnikov.
3. Z objavami na (javnih) spletnih straneh se na sodobnejši in preglednejši način zagotavlja javna objava vseh pomembnih procesnih dejanj v postopkih zaradi insolventnosti in s tem nadomeščajo objave, ki se opravljajo po starem zakonu ZPPSL, in sicer nekatere z objavo v Uradnem listu RS in druge z objavo na oglasni deski sodišča. Objava ima po tretjem odstavku 122. člena enak pozitivni publicitetni učinek, kot je značilen za objave v registrskem postopku. Ker je upnikom dana možnost, da se seznanijo z vsebino prijave terjatev ter z izjavo upravitelja o terjatvah z objavo seznamov preizkušanih terjatev, sodišče o preizkusu terjatev odloči zunaj naroka. O tem odloči s sklepom o preizkusu terjatev. Nova ureditev v zvezi s sklepom o preizkusu terjatev omogoča, da v stečajnem postopku ni več treba izdajati in vročati posamičnih napotitvenih sklepov. Hkrati je rok za vložitev tožbe podaljšan na en

mesec. Da bi uresničevali načelo hitrosti sodnih postopkov, je skladno z določili ZFPPIPP na spletnih straneh AJPES-a² vzpostavljena javna objava procesnih dejanj v postopkih zaradi insolventnosti.

4. V postopku prisilne poravnave je interes dolžnika opraviti finančno prestrukturiranje, vendar je omejen z interesom upnikov, da tako dosežejo ugodnejše pogoje za plačilo svojih terjatev, kot če bi se nad dolžnikom izvedel stečajni postopek. Zato je namen postopka prisilne poravnave dvojen:

1. dolžniku omogočiti finančno prestrukturiranje in
2. upnikom zagotoviti ugodnejše pogoje plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

Te procesne predpostavke predlagatelj postopka (dolžnik ali osebno odgovorni družbenik dolžnika) dokaže tako, da predlogu za začetek prisilne poravnave priloži:

- poročilo o finančnem poslovanju dolžnika;
- načrt finančnega prestrukturiranja in
- poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja s pritrdilnim mnenjem.

5. Za ureditev stečajnih postopkov je značilno, da so poleg pravil o stečaju pravne osebe določena še nova pravila o stečaju fizične osebe in stečaju zapuščine. Enako kot stečajni postopek nad pravno osebo se tudi postopek osebnega stečaja vodi zaradi sorazmernega in hkratnega plačila terjatev vseh upnikov (prvi odstavek 382. ZFPPIPP). Toda fizična oseba drugače od pravne osebe po koncu stečajnega postopka ne preneha, zato tudi ne prenehajo terjatve upnikov, ki v stečajnem postopku niso bile plačane (drugi odstavek 382. člena ZFPPIPP).

6. Za prisilno likvidacijo je značilno, da pravna oseba preneha poslovati, njeno premoženje se unovči, plačajo se vse njene obveznosti ter ostanek po plačilu vseh obveznosti razdeli družbenikom. Zato se za prisilno likvidacijo smiselno uporabljajo nekatera pravila ZGD-1 o redni likvidaciji in pravila o prodaji premoženja ter nekatera splošna pravila, ki veljajo za stečajni postopek.

7. Razlog za izbris iz sodnega registra brez likvidacije je, da je pravna oseba prenehala poslovati, nima premoženja in je izpolnila vse svoje obveznosti (prvi odstavek 427. člena ZFPPIPP). V drugem odstavku 427. člena ZFPPIPP pa so določene izpodbojne domneve o obstoju izbrisnega razloga. Proti sklepu o začetku postopka izbrisa je dovoljen ugovor, ki ga lahko vloži pravna oseba, njen družbenik ali upnik. Na podlagi pravnomočnega sklepa o obstoju izbrisnega razloga registrsko sodišče pravno osebo izbriše iz sodnega registra.

² Iskalnik je brezplačno dostopen na spletnem naslovu: <http://www.ajpes.si/eobjave/default.asp?s=51>.

Upnik lahko tudi po izbrisu pravne osebe iz sodnega registra uveljavlja:

- plačilo svoje terjatve do te pravne osebe od osebno odgovornih družbenikov ali drugih družbenikov na podlagi pravil o spregledu pravne osebnosti;
- povrnitev škode od članov posloводства ali organa nadzora izbrisane pravne osebe ali
- plačilo svoje terjatve do te pravne osebe od aktivnih družbenikov.

3. UPNIKI IN PREDLAGATELJI STEČAJNEGA POSTOPKA

3.1 Upravičeni predlagatelji stečaja

V 231. členu Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) imajo možnost oz. so upravičeni podati predlog za začetek stečajnega postopka naslednje osebe:

- dolžnik;
- osebno odgovorni družbenik dolžnika;
- upnik, ki verjetno izkaže svojo terjatev do dolžnika, proti kateremu predlaga začetek postopka, in okoliščino, da dolžnik zamuja s plačilom te terjatve več kot dva meseca;
- Javni jamstveni in prežिवninski sklad Republike Slovenije, ki verjetno izkaže terjatve delavcev do dolžnika, proti kateremu predlaga začetek postopka, in okoliščino, da dolžnik zamuja s plačilom teh terjatev za več kot dva meseca.

3.2 Upniki podjetja v stečaju

Podjetje, ki se znajde pred stečajnim postopkom, ima različne upnike, ki zahtevajo povrnitev svojih terjatev. Ti upniki so lahko:

- upniki z nezavarovanimi prednostnimi terjatvami so zaposleni za izplačila, povezana z delom, odškodninami in odpravinami, ter država za plačilo davkov in prispevkov;
- upniki z zavarovanimi terjatvami (ločitveni upniki), ki imajo terjatve zavarovane z ločitveno pravico in imajo pravico do ločenega plačila iz določenih dolžnikovih stvari;
- ločitveni upniki, ki imajo pravico do izločitve in vračila stvari, ki ni last upnika;
- upniki z nezavarovanimi terjatvami so upniki, ki se poplačajo iz stečajne mase – stečajni upniki;
- upniki z nezavarovanimi podrejenimi terjatvami, ki se poplačajo šele po plačilu drugih nezavarovanih terjatev do dolžnika.

Upniki morajo svoje terjatve, ki so nastale do začetka stečajnega postopka, prijaviti v roku treh mesecev po objavi oklica o začetku stečajnega postopka. V stečajnem postopku je pravočasna prijava terjatev nujna. V primeru, da dolžnik zamudi prijavo terjatve ali le-te sploh ne prijavi, izgubi pravico do njenega uveljavljanja v stečajni masi. Izjema so prednostne terjatve, ki jih skladno s 6. točko 296. člena ZFPPIPP ni treba prijavljati.

Višino prijavljenih terjatev sestavljajo:

- glavnica,
- obresti od zapadlosti terjatev do začetka stečajnega postopka,
- morebitni stroški, nastali z izterjavo v sodnem ali drugem postopku.

Če upnik ne prijavi obresti in stroškov, se šteje, da jih upnik ne uveljavlja. Izjema so prednostne terjatve, za katere je obresti dolžan obračunati stečajni upravitelj, če jih upnik ne obračuna sam (TFL, 2008).

3.3 Položaj dolžnika v stečajnem postopku

Po začetku stečajnega postopka je dovoljeno sklepati le tiste posle, ki so potrebni za upravljanje in unovčevanje stečajne mase. Na osnovi sklepa sodišča je mogoče dokončati posle, ki jih je dolžnik začel pred uvedbo stečaja. Sodišče lahko dovoli tudi nadaljevanje proizvodnje in opravljanje drugih poslov, če:

- se s tem strinja upniški odbor;
- se s tem dosežejo ugodnejši pogoji za prodajo premoženja stečajnega dolžnika, ki se uporablja pri tem poslovanju, in
- se z nadaljevanjem poslovanja ne krši načelo omejevanja tveganj.

Z začetkom stečajnega postopka preidejo pooblastila posloводства, zastopnikov in organov upravljanja dolžnika na stečajnega upravitelja. O začetku stečajnega postopka mora upravitelj obvestiti izvajalce plačilnega prometa, pri katerih ima stečajni dolžnik račune, najkasneje dan po začetku stečajnega postopka. V času stečajnega postopka sme upravitelj opraviti plačilo stroškov stečajnega postopka ali drugo izpolnitev v breme stečajne mase samo na podlagi sklepa sodišča.

3.4 Stroški stečajnega postopka

Stroški stečajnega postopka so obveznosti stečajnega dolžnika, ki nastanejo po začetku stečajnega postopka. Izvzete so tiste obveznosti, za katere zakon določa, da se plačajo iz razdelitvene mase po pravilih o plačilu terjatev upnikov.

V 355. členu ZFPPIPP so stroški stečajnega postopka podrobno razdelani. Razdeljeni so na tekoče stroške in občasne stroške stečajnega postopka.

1. Tekoči stroški stečajnega postopka so:

- stroški upravitelja;
- plače in druga nadomestila osebam, ki opravljajo posle za potrebe stečajnega postopka, vključno z davki in s prispevki, ki jih mora izplačevalec obračunati in plačati hkrati s temi plačili;

- stroški električne energije, vode, ogrevanja, telefona in drugi stroški v zvezi z uporabo poslovnih prostorov za potrebe stečajnega postopka;
- zavarovalne premije za zavarovanje premoženja, ki spada v stečajno maso;
- stroški objav po 122. členu tega zakona;
- pravdni stroški stečajnega dolžnika v postopkih;
- stroški računovodskih, administrativnih in drugih storitev za potrebe stečajnega postopka;
- obveznosti iz naslova davkov in prispevkov, ki nastanejo med potekom stečajnega postopka in
- drugi stroški, ki nastajajo mesečno ali v drugih rednih obdobjih med potekom stečajnega postopka.

2. Občasni stroški stečajnega postopka so:

- nalaganje denarnega dobroimetja stečajnega dolžnika v skladu s 322. in 324. členom tega zakona, ki pravi, da je denarno dobroimetje stečajnega dolžnika dovoljeno naložiti samo v dolžniške vrednostne papirje, katerih izdajatelj so Republika Slovenija ali druga država članica Evropske unije, Evropska centralna banka, Banka Slovenije ali centralna banka druge države članice Evropske unije;
- stroški ocenitve vrednosti premoženja in drugih dejanj v zvezi z izvedbo prodaje;
- davek na dodano vrednost ali davek na promet nepremičnin v zvezi s prodajo premoženja in
- drugi stroški stečajnega postopka razen tekočih stroškov iz drugega odstavka tega člena.

3.5 Tarifa nadomestil za objave v postopkih zaradi insolventnosti

S to tarifo se določajo nadomestila za storitev objave v postopkih zaradi insolventnosti, ki jo opravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) po 122. členu ZFPPIPP.

Pavšalno nadomestilo za objave iz 1. člena te tarife znaša (brez DDV) za:

1. postopek prisilne poravnave 65 EUR,
2. stečajni postopek nad pravno osebo 100 EUR,
3. postopek prisilne likvidacije 100 EUR,
4. postopek osebnega stečaja 50 EUR,
5. postopek stečaja zapuščine 50 EUR.

AJPES nadomestila za storitev objave mesečno zaračunava pristojnim sodiščem do 5. delovnega dne za pretekli mesec. Ta tarifa je začela veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. oktobra 2008 dalje.

3.6 Poročila in evidence v času stečajnega postopka

V stečajnem postopku mora upravitelj zagotoviti sledeča poročila in evidence:

- na dan pred začetkom stečajnega postopka – bilanco stanja in izkaz poslovnega izida ter davčni obračun skladno z Zakonom o davčnem postopku (ZdavP-2);
- tekoče vodenje poslovnih knjig in sestavitev računovodskih izkazov stečajnega dolžnika v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS);
- v štirih mesecih po začetku stečajnega postopka pripraviti otvoritveno bilanco stanja na dan začetka stečajnega postopka;
- vsako trimesečje redna poročila o poteku stečajnega postopka. Sodišču jih predloži v 45 dneh po preteku obdobja, na katerega se nanašajo. Vsebina poročila so podatki o unovčeni stečajni masi ob začetku in koncu obdobja, višina prihodkov od upravljanja stečajne mase, višina stroškov stečajnega postopka, podatki o vrednosti ne unovčene stečajne mase in drugi pomembni podatki za sam stečajni postopek.

Po podatkih pravosodnega ministrstva smo imeli konec januarja v Sloveniji 92 stečajnih upraviteljev. Povprečen čas reševanja tovrstnih zadev je bil po podatkih sodišča 21,5 meseca. Zadeve postajajo v zadnjem času bolj zapletene in se rešujejo dalj časa. Novost novega zakona pa je tudi ta, da stečajni upravitelji dobijo primere z imenovanjem na sodišču po vrstnem redu upraviteljev, ki ga je postavilo ministrstvo, prej pa so primere dodeljevala sodišča sama. Pri tem pride do težav, ker so upravitelji specializirani za določena panoge ali zahtevnejše projekte, vendar jih sodišča zaradi vrstnega reda ne morejo imenovati (Mihajlovič, 2009).

4. POSTOPKI ZARADI INSOLVENTNOSTI IN POSTOPKA PRISILNEGA PRENEHANJA

4.1 Postopki zaradi insolventnosti

Postopek zaradi insolventnosti je razdeljen na dva dela, predhodni in glavni postopek. Predhodni postopek se začne z vložitvijo predloga za začetek postopka. V tem postopku sodišče odloča o pogojih za začetek postopka zaradi insolventnosti. Glavni postopek pa se začne s sklepom, v katerem sodišče odloči o začetku postopka zaradi insolventnosti.

Novost na področju postopkov zaradi insolventnosti je ta, da sodi sodnik posameznik, prej pa je to opravljal senat treh sodnikov.

4.1.1 Stranke postopka

V predhodnem postopku zaradi insolventnosti so procesna dejanja upravičeni opravljati (Volk, 2008, str. 41):

- predlagatelj postopka, to je oseba, ki je predlagala začetek postopka zaradi insolventnosti;
- dolžnik, proti kateremu je vložen predlog za začetek postopka (če ni že sam njegov predlagatelj);
- upnik, ki verjetno izkaže svojo terjatev do dolžnika, proti kateremu je bil vložen predlog za začetek postopka, če prijavi svojo udeležbo v predhodnem postopku.

V drugem delu, t. i. glavnem postopku zaradi insolventnosti, pa so procesna dejanja upravičeni opravljati (Volk, 2008, str. 41):

- vsi upniki, ki v tem postopku uveljavljajo terjatev do insolventnega dolžnika;
- insolventni dolžnik.

4.1.2 Prijava in preizkus terjatev

Bistvena novost v postopku prijave in preizkusa terjatev je, da celoten postopek poteka z objavami seznamov in sklepov (na spletnih straneh AJPEŠ-a), sodišče pa ne opravi več naroka za preizkus terjatev. Postopek za preizkus terjatev je sedaj predvsem za upnike veliko enostavnejši, z objavami vseh seznamov in sklepov pa tudi veliko bolj pregleden in dostopen vsem upnikom.

V sklepu o preizkusu terjatev sodišče odloči o ugovorih in odloči, katere terjatve so dokončno priznane ali prerekanе ali verjetno izkazane. Sestavni del sklepa je končni seznam preizkušenih terjatev.

4.1.3 Upravitelj

Tudi pri ureditvi položaja upravitelja in njegovih dolžnosti je kar nekaj novosti in sprememb. Delno so spremenjeni pogoji za dovoljenje za opravljanje funkcije upravitelja. Upravitelj mora vsako koledarsko trimesečje pripraviti poročilo o poteku postopka. Navodila sodnika so za upravitelja obvezna in morajo biti v pisni obliki, če tako zahteva upravitelj.

Popolna novost je, da mora upravitelj, ki ima veljavno dovoljenje za opravljanje funkcije upravitelja, izbrati eno ali največ pet okrožnih sodišč, pri katerih opravlja funkcijo upravitelja (Volk, 2008, str. 44).

4.1.4 Vpis pravnih dejstev v sodni ali poslovni register

Zakon opredeljuje, da se opravijo določeni vpisi v sodni in poslovni register. V sodni register se opravijo vpisi, če ima dolžnik položaj gospodarske družbe ali druge pravne osebe, ki je subjekt vpisa v sodni register. V poslovni register pa vse vpišejo vpisi, če ima dolžnik položaj podjetnika ali druge fizične osebe, ki je subjekt vpisa, ali položaj pravne osebe, ki ni

subjekt vpisa v sodni register in je subjekt vpisa v poslovni register.

4.2 Postopka prisilnega prenehanja

Postopka prisilnega prenehanja je Volkova (2008, str. 11) razdelila takole:

1. izbris iz sodnega registra brez likvidacije,
2. prisilna likvidacija.

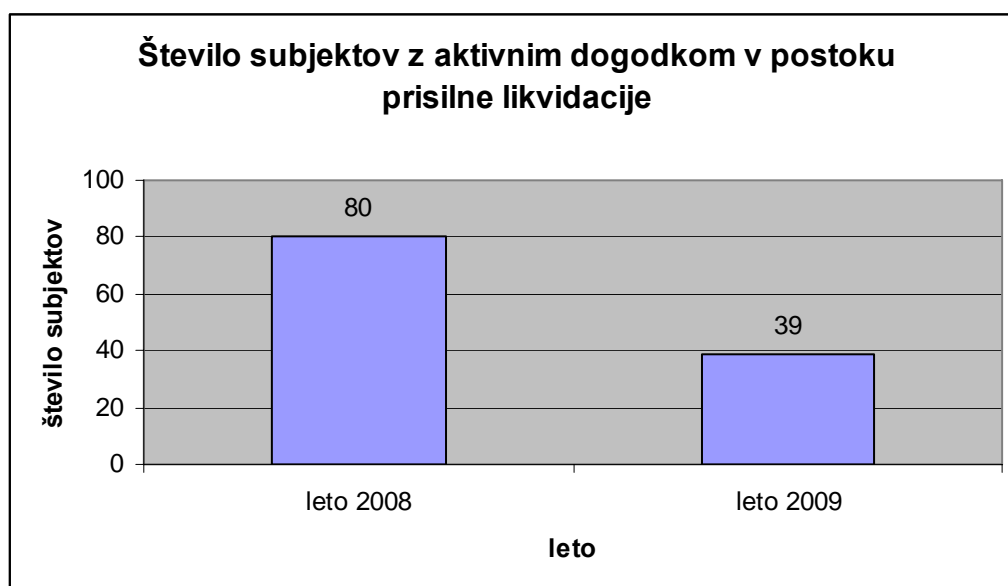
4.2.1 Prisilna likvidacija

Prisilna likvidacija je postopek prenehanja pravnih oseb, ki ga izvede sodišče, za razliko od redne likvidacije, ki je posledica odločitve skupščine ali drugega pristojnega organa upravljanja ali ustanovitelja pravnega subjekta in jo izvede s strani tega organa imenovan likvidacijski upravitelj. Postopek prisilne likvidacije začne sodišče po uradni dolžnosti, kadar tako določa zakon (Novak Krajšek, 2008, str. 75).

Stranke postopka prisilne likvidacije so družbeniki pravne osebe. Upniki niso stranke postopka in v tem postopku ne morejo opravljati procesnih dejanj, zato se v postopku prisilne likvidacije tudi ne oblikuje upniškega odbora (422. člen ZFPPIPP).

Graf 1 prikazuje primerjavo med dogodki v letu 2008 in 2009. V letu 2008 je bilo v celem letu 80 subjektov v postopku prisilne likvidacije, v letu 2009 pa samo v prvem polletju 39, kar je 48,75 odstotka glede na celotno leto 2008.

Slika 1: Število subjektov z aktivnim dogodkom v postopku prisilne likvidacije

Vir: Bisnode mesečni bilten 2009, str. 6.

4.2.2 Izbris iz sodnega registra brez likvidacije

Izbris pravnih subjektov iz sodnega registra brez likvidacije je izjema, ki jo dovoljuje zakon, če so izpolnjeni predpisani pogoji. Izbris iz sodnega registra brez likvidacije se praviloma uporablja za vse pravne osebe, ki so subjekt vpisa v sodni register. Izbris iz sodnega registra ni možen, če je bil nad pravno osebo začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilne likvidacije ali če zakon za posamezno pravnoorganizacijsko obliko določa, da se ne more izbrisati iz sodnega registra brez likvidacije.

Razlog za izbris iz sodnega registra po ZFPPIPP je samo eden, in sicer prenehanje poslovanja ob odsotnosti premoženja in neporavnanih obveznostih.

4.2.2.1 Postopek izbrisa

Postopek izbrisa iz sodnega registra ima tri stopnje oz. faze (Novak Krajšek, 2008, str. 85).

1. Na podlagi obvestila oz. predloga registrsko sodišče izda sklep o začetku postopka izbrisa, ki se vpiše v sodni register.
2. Če je zoper sklep o začetku postopka izbrisa vložen ugovor (v roku dveh mesecev), ki je utemeljen, registrsko sodišče izda sklep o ustavitvi postopka izbrisa. Če je ugovor neutemeljen, sodišče izda sklep o obstoju izbrisnega razloga, ki se izda tudi, če ugovor ni bil vložen ali pa je bil zavržen kot prepozen ali nedovoljen.
3. Na podlagi pravnomočnega sklepa o obstoju izbrisnega razloga nato registrsko sodišče po uradni dolžnosti odloči o izbrisu pravne osebe iz sodnega registra.

Pravne posledice izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije so, da ta pravna oseba preneha obstajati, zaposlenim delavcem preneha delovno razmerje, upniki obdržijo pravico, da plačilo svojih terjatev zahtevajo od osebno odgovornih družbenikov in pa upniki imajo tudi po izbrisu družbe pravico zahtevati povrnitev škode od članov posloводства ali organa nadzora.

5. OSEBNI STEČAJ

Namen postopka osebnega stečaja je poplačilo upnikov iz premoženja stečajnega dolžnika. Upniki naj bi bili poplačani hkrati in v enakih deležih. Predlog za začetek stečajnega postopka lahko vloži sam dolžnik ali pa upnik, ki verjetno izkaže svojo terjatev do dolžnika in okoliščino, da dolžnik zamuja s plačilom te terjatve več kot dva meseca (Podjed, 2008).

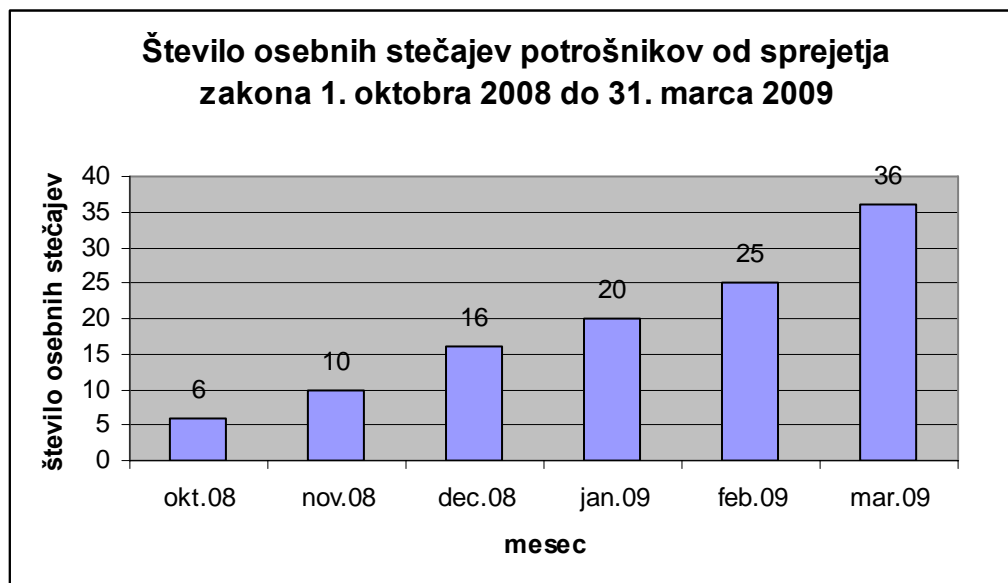
Za uvedbo osebnega stečaja je bilo veliko pomislekov, vendar je ta oblika stečaja obveznost Republike Slovenije kot članice Evropske unije, saj je osebni stečaj nujno potreben zaradi varstva dolžnikov, ki so postali prezadolženi, pogosto brez svoje krivde. Mnogi so opozarjali na možnost zlorabe osebnega stečaja, vendar pa so možnosti za zlorabo minimalne, saj je

osebni stečaj pod nadzorom sodišča, zakon pa vsebuje vrsto preventivnih ukrepov, ki te zlorabe onemogočajo.

Vsa sodišča so od 1. oktobra 2008, ko je bila uzakonjena možnost osebnega stečaja potrošnika, do 3. aprila 2009 začela že 115 osebnih stečajev potrošnikov, še 30 predlogov pa so zavrgli. Večina dolžnikov upa na odpust obveznosti. Večina potrošnikov – dolžnikov sama predlaga osebni stečaj zaradi trajne nelikvidnosti ali plačilne nesposobnosti, kar je možno po ZFPPIPP. To potrošnik lahko stori, če več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, večjih od trikratnika njegove plače ali drugih prejemkov. Enako lahko stori tudi, če je brezposeln in več kot dva meseca zamuja s plačilom obveznosti nad tisoč evri. Osebni stečaj se uporablja tudi za podjetnika posameznika oziroma zasebnika – po ZFPPIPP je bilo do 3. aprila 2009 začelih 34 stečajev samostojnih podjetnikov (Rednak, 2009).

V grafu 2 je prikazano naraščanje števila osebnih stečajev potrošnikov od uveljavitve novega zakona ZFPPIPP do konca marca 2009. Vidimo, da število osebnih stečajev strmo narašča, in to pričakujemo tudi v prihodnosti, saj trenutne razmere v času finančne krize niso ravno obetavne.

Slika 2: Število osebnih stečajev potrošnikov od sprejetja zakona 1. oktobra 2008 do 31. marca 2009

Vir: Rednak A., Začetih že 115 osebnih stečajev potrošnikov, 2009.

Dr. Šime Ivanjko, profesor na mariborski pravni fakulteti in eden od snovalcev zakona ZFPPIPP, je mnenja, da je število začelih primerov dokaj majhno. Pričakoval jih je vsaj tisoč na leto, vendar se ljudje za novi institut, ki naj bi pomagal t. i. poštenemu in nesrečnemu dolžniku, ne odločajo zlahka. To število je majhno zlasti zato, ker je ljudi sram, poleg tega v preteklosti nismo bili vajeni takšnih postopkov. Zlasti se sramujejo tisti, ki so ostali dolžni zaradi podjetništva in niso pravočasno izvedli postopka likvidacije oziroma stečaja (Kocmur, 2009).

5.1 Komu je osebni stečaj namenjen?

Gre za sodni postopek, ki naj bi omogočal prezadolženim fizičnim osebam, da iz svojega premoženja v okvirju svojih možnosti poplačajo vse svoje upnike, s tem da lahko v stečajnem postopku tudi predlagajo sodišču, da jih oprosti obveznosti plačila dolgov, ki niso bili poplačani iz obstoječega premoženja v stečaju (Vem, 2008).

Osebni stečaj je namenjen predvsem potrošnikom (navadnim fizičnim osebam), podjetnikom posameznikom (s. p.), ki za razliko od dosedanje ureditve niso prosti obveznosti, če v stečaju niso poplačani v celoti njihovi upniki ter zasebnikom (odvetniki, notarji, izvršitelji ipd.). Po dosednji sodni praksi je bil podjetnik posameznik oproščen obveznosti iz podjetniškega poslovanja, če niso bili upniki poplačani iz njegove razdelitvene mase v stečajnem postopku.

5.2 Pogoji za začetek osebnega stečaja

Postopek za začetek osebnega stečaja lahko vloži sam dolžnik ali upnik, ki priloži dokaze za svojo terjatev do dolžnika in tudi dokaže, da dolžnik zamuja s plačilom te terjatve za več kot dva meseca. Postopek osebnega stečaja se vodi proti dolžniku, ki v daljšem obdobju ni sposoben poravnati vseh svojih zapadlih obveznosti (trajnejša nelikvidnost) ali pa če enostavno postane dolgoročno plačilno nesposoben (Podjed, 2008).

Dolžnik, ki je potrošnik, postane trajneje nelikviden, če zamuja za več kot dva meseca z izpolnitvijo ene ali več obveznosti v skupnem znesku, ki presega trikratnik njegove plače, nadomestil ali drugih prejemkov, ali pa če je nezaposlen in ne prejema nobenih drugih rednih prejemkov ter za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, ki presega 1.000 EUR.

Dolgoročno plačilno nesposoben pa je dolžnik, čigar vrednost premoženja je manjša od vsote njegovih obveznosti (prezadolženost).

5.3 Potek stečajnega postopka

Samostojni podjetnik predloži predlog za začetek postopka osebnega stečaja. Le-temu mora predložiti poročilo o stanju svojega premoženja. Pri slednjem mora predložiti stanje celotnega premoženja, vendar ločeno osebno premoženje in tisto iz poslovnih knjig. Predložiti mora podatke o vseh TRR ter o vseh svojih prejemkih (ZFPPIPP, 2007, 384. člen).

384. člen ZFPPIPP pravi tudi, da ima sodišče v postopku pravico pridobiti različne podatke od organizacije, kot so:

1. številke denarnih računov ter stanje in promet na teh računih;
2. številke računov vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov ter stanje in promet na teh računih;
3. stanje denarnih in drugih depozitov pri banki, borznoposredniški družbi ali drugi osebi;

4. podatki o življenjskih in premoženjskih zavarovanjih;
5. lastninska in druge stvarne pravice na nepremičninah;
6. podatki, vpisani v registru prometnih dovoljenj;
7. podatki, vpisani v registru plovil in letal in
8. podatki o pokojninskem in zdravstvenem zavarovanju.

Sodišče imenuje stečajnega upravitelja, ki nadzoruje premoženjsko stanje dolžnika in kateremu mora dolžnik poročati o vseh nastalih spremembah. Obvestiti ga mora tudi o vseh poslih, ki jih je sklepal v času treh let pred pričetkom stečajnega postopka (stečajni upravitelj lahko izpodbija npr. pogodbe o prodaji lastne nepremičnine sorodnikom v želji, da bi dolžnik zmanjšal svoje premoženje).

386. člen ZFPPIPP govori o omejitvah in poslovnih sposobnostih stečajnega dolžnika. Podjetnik med postopkom stečajnega postopka ne more:

1. sklepati pogodb in opravljati drugih pravnih poslov ali dejanj, katerih predmet je razpolaganje z njegovim premoženjem, ki spada v stečajno maso;
2. brez soglasja sodišča ne more:
 - najeti kredita ali posojila ali dati poroštva;
 - odpreti novega transakcijskega ali drugega denarnega računa;
 - se odpovedati dediščini ali drugim premoženjskim pravicam.

Z začetkom osebnega stečaja nad podjetnikom ali zasebnikom stečajnemu dolžniku preneha status podjetnika ali zasebnika in ta status ne more biti več podlaga za nastanek obveznosti iz naslova davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev podjetnika ali zasebnika. S. p. sodišče izbriše ob začetku stečajnega postopka (Interfin, 2008).

5.4 Kaj spada v stečajno maso?

Po 389. členu ZFPPIPP spada v stečajno maso vse premoženje dolžnika ob začetku postopka in vse premoženje, doseženo z unovčevanjem in upravljanjem stečajne mase ter izpodbijanjem pravnih dejanj dolžnika. Poleg navedenega v stečajno maso spadajo tudi plača in drugi prejemki, ki jih dolžnik pridobi med postopkom, in premoženje, ki ga dolžnik pridobi na podlagi dedovanja ali na drugi podlagi med postopkom, razen zakonsko izvzetih prejemkov.

Iz stečajne mase so izvzeti predmeti, naštetih v 79. členu Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ, 2007) (obleka, obutev, hrana in kurjava za 6 mesecev, predmeti, ki so dolžniku, ki opravlja javno službo ali znanstveno, umetniško ali drugo delo kot poklic, nujno potrebni za opravljanje njegovega dela ipd.) ter predmeti, naštetih v 101. členu ZIZ (preživnine, odškodnine zaradi telesne poškodbe po predpisih o invalidskem zavarovanju, prejemki iz naslova denarne socialne pomoči, prejemki iz naslova starševskega dodatka, otroškega dodatka, dodatka za nego otroka, prejemki iz naslova štipendij in pomoči učencem in

študentom ipd.). Prav tako kot v izvršilnem postopku tudi v postopku osebnega stečaja obstajajo omejitve, na podlagi katerih v stečajno maso ne spada celotni osebni dohodek dolžnika. Dolžniku mora namreč ostati znesek v višini minimalne plače, zmanjšane za plačilo davkov in obveznih prispevkov za socialno varnost. Če preživlja druge osebe, je izvzet znesek v višini dohodka, določenega za dolžnika in njegove družinske člane oziroma osebe, ki jih mora preživljati po zakonu, in sicer po merilih, ki jih določa zakon, ki ureja socialno varstvo, za dodelitev denarne socialne pomoči. Zato stečajni upravitelj naloži delodajalcu oz. izplačevalcu pokojnine, da mora omenjene prejemke izplačevati na poseben fiduciarni transakcijski račun (to je poseben transakcijski račun, na katerem odvetnik ali odvetniška družba ločeno od poslovnega računa zbira sredstva svojih strank) upravitelja, ne pa dolžniku. Dolžniku se nato nakaže samo tisti del njegove plače oziroma pokojnine, ki ne spada v stečajno maso (Infosvet, 2008).

Če se v postopku osebnega stečaja prodaja stanovanje ali družinska stanovanjska hiša, v kateri stanuje dolžnik kot lastnik, sodišče s sklepom o prodaji naloži dolžniku, da v treh mesecih po prejemu sklepa izprazni stanovanje ali stanovanjsko hišo in jo izroči upravitelju.

5.5 Posledice po končanem postopku

Po končanem postopku dolžnik ni prost obveznosti, ki v postopku niso bile v celoti poplačane.

Pred koncem stečajnega postopka mora dolžnik vložiti predlog za odpust obveznosti, če želi, da ga sodišče oprosti njegovih v stečaju neplačanih dolgov. Odpust obveznosti je poseben postopek, ki je sestavni del osebnega stečaja. Stečajni dolžnik lahko zahteva odpust obveznosti za terjatve, ki so nastale do začetka postopka stečaja. Če sodišče ugodi predlogu za odpust obveznosti, preneha upnikova pravica sodno uveljavljati plačilo odpuščene terjatve. Odpust obveznosti ni dovoljen, če je bil stečajni dolžnik pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje proti premoženju ali gospodarstvu, ki še ni izbrisano, če je stečajni dolžnik v zadnjih treh letih pred uvedbo postopka stečaja dal neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke, ki jih davčni organ potrebuje za pobiranje davkov. Zaradi tega mu je pristojni davčni organ dodatno ali naknadno odmeril davek v znesku 4.000 EUR, če so bile stečajnemu dolžniku njegove obveznosti že odpuščene in od pravnomočnosti sklepa o odpustu teh obveznosti še ni preteklo deset let, če je stečajni dolžnik v zadnjih treh letih pred uvedbo postopka stečaja prevzemal obveznosti, ki so nesorazmerne z njegovim premoženjskim položajem, ali če je razpolagal s svojim premoženjem neodplačno ali za nezatno plačilo. Tu lahko vidimo, da slovenska zakonodaja popolnoma utemeljeno neenako obravnava pasivno prezadolženost, povzročeno z zunanjim dogodkom, ki grobo poseže v sposobnost posameznika za plačilo dolgov, in aktivno prezadolženost, ki je posledica namenskega ali malomarno prekomernega kopičenja in ustvarjanja dolgov v primerjavi z razpoložljivimi prihodki. Postopek odpusta obveznosti predvideva tudi preskusno dobo, v kateri mora stečajni dolžnik izpolnjevati določene obveznosti pod nadzorom stečajnega upravitelja. Preskusno obdobje ne sme biti

krajše od dveh let od uvedbe postopka osebnega stečaja in tudi ne od enega leta po vložitvi predloga za odpust obveznosti ter ne daljše od petih let od uvedbe postopka osebnega stečaja. Po poteku tega obdobja sodišče izda sklep, da se dolžniku odpustijo obveznosti (Sladič, 2008, str. 18).

5.6 Stroški postopka

Šubic (2008) razlaga, da mora predlagatelj osebnega stečaja ob vložitvi predloga za začetek postopka osebnega stečaja plačati predujem, čigar višina je odvisna od vrednosti premoženja, ki spada v stečajno maso in pa od števila upnikov. Ta znesek obsega pavšalno nadomestilo za objave, nadomestilo za upravitelja in druge stroške postopka in znaša po izračunih sodišč od 2.050 EUR dalje za fizične osebe in od 3.550 EUR dalje za pravne osebe. Ti zneski so za že tako prezadolžene dolžnike dokaj visok strošek.

5.7 Prednosti in slabosti osebnega stečaja za dolžnika

Ivanjko (2008) je natančno opredelil prednosti in slabosti osebnega stečaja za dolžnika.

Prednosti so:

- ublažitev negotovosti in stresa, ki ga prinašajo pritiski številnih upnikov;
- dolžniki, ki so v postopku osebnega stečaja praviloma plačajo manj, kot če bi se dogovorili za katero od drugačnih možnosti poravnave svojih dolgov;
- slabost za upnika oz. prednost za dolžnika je, da se morajo upniki sprijazniti z dejstvom, da bodo dobili manj poplačanih dolgov, kot jim to dolguje dolžnik;
- po objavi stečaja tretja stran prevzame administracijo, odločanje in postopek plačevanja dolgov;
- upniki si v času postopka ne morejo premisliti in spreminjati svojih zahtevkov;
- vsi dolgovi, ki so enkrat v postopku stečaja, se običajno v večji meri odpišejo, upniki pa ne morejo kasneje zahtevati poplačila.

Slabosti so:

- dolžniki se morajo sprijazniti z dejstvom, da bodo izgubili večji del oprijemljivega premoženja;
- oseba, ki se znajde v stečaju, brez soglasja sodišča ne more odpreti transakcijskega računa, najeti posojila, dati poroštva; ne more se odpovedati niti dediščini ali drugim premoženjskim pravicam;
- dolžnik mora kakršno koli spremembo, ki se nanaša na njegovo premoženje in naslov bivališča, posredovati stečajnemu upravitelju;
- dolžnik se mora sprijazniti z natančnimi pregledi vseh njegovih finančnih transakcij;
- če ima dolžnik lastniški delež v svojem domu, se bo ta delež prodal, ker je rubljiv;
- če je deležnikov na enem dolgu več, lahko upnik za poplačilo dolga še vedno terja tiste, ki niso v postopku osebnega stečaja; zlasti osebni stečaj ne vpliva na poroke, ki morajo v

celoti plačati dolg (denimo porok na menici ali drugi zavezanec na menici); osebni stečaj zajame le individualnega dolžnika in se ne oprostí dolg kot tak, temveč obveznost posameznika;

- če je dolžnik lastnik podjetja, bo to prodano; če se bo prodalo premoženje podjetja, bodo praviloma odpuščeni tudi delavci. če pa se proda delež (delnice, poslovni delež), potem podjetje lahko deluje naprej pod lastnino drugega. Razen prodaje so še druge možnosti, denimo prenos dobička na upnike in podobno.

Odvetnik in stečajni upravitelj Luigi Varanelli je mnenja, da je zakon ZFPPIPP pomanjkljiv in da ga dolžniki že zdaj precej izigravajo pri neplačilu predujma za stroške postopka, iz česar bi sodišče plačalo stečajnega upravitelja, prav tako pa tudi pri skrivanju premoženja in prihodkov. Dolžniki sicer morajo poročati o stanju premoženja, skoraj nemogoče pa je stečajnim upraviteljem ugotavljati, kakšne transakcije je dolžnik izpeljal pred uvedbo stečaja, če tega sam ne pove. Varanelli meni, da bo veliko izigravanja tudi med preizkusno dobo, kajti v tem času dolžniki večinoma ne bodo zainteresirani, da delali in zaslužili, saj jim bo upravitelj vse nad minimalno plačo zasegel in dal v stečajno maso. Torej bo zagotovo več dela na črno (Rednak, 2008).

6. STEČAJ ZAPUŠČINE

Ena izmed novosti ZFPPIPP je tudi stečaj zapuščine v členih od 414 do 418. Stečaj zapuščine je mogoč po vsaki umrli fizični osebi s stalnim ali začasnim bivališčem v Sloveniji in tudi tedaj, ko oseba ni imela prebivališča v Sloveniji, pač pa se tukaj nahaja njeno premoženje. Namen postopka stečaja zapuščine je enak kot namen stečajnega postopka nad pravno osebo in postopka osebnega stečaja: to je, da bi vsi upniki stečajne mase prejeli plačilo svojih navadnih terjatev hkrati in v enakih deležih.

V stečaju zapuščine se uporabljajo enaka pravila kot v stečaju nad pravno osebo ali v osebnem stečaju razen tistih, ki so izrecno izključena. Tako se v stečaju zapuščine ne uporabljajo (Krajšek, 2008, str. 72):

- določbe glede vpisov v sodni register;
- določbe o prekluziji zaradi zamude roka za prijavo terjatev, ločitvene in izločitvene pravice;
- določbe o pobotu in odstopu od vzajemno neizpolnjenih dvostranskih pogodb.

V stečaju zapuščine se smiselno uporabljajo tudi pravila iz osebnega stečaja glede fiduciarnega računa, obsega stečajne mase in izpodbijanja pravnih dejanj.

6.1 Stranke stečaja zapuščine in obseg stečajne mase

Stranke v postopku stečaja zapuščine so dediči in upniki. V kolikor je bila zapuščina

prenesena na Republiko Slovenijo, je stranka v postopku tudi Republika Slovenija.

Če je terjatev več, kot je dediščine, bo stečaj zapuščine koristil predvsem upnikom, saj bodo v enakem deležu poplačani vsi in ne le tisti, ki prvi doseže izvršbo svoje terjatve. Za dediča se ne bo nič spremenilo oziroma bo njegov položaj enak, kot če bi se dediščini odpovedal. Dedič odgovarja za zapustnikove obveznosti le do višine zapuščine. Zaradi stečaja zapuščine, ki ga bo lahko sprožil upnik, bo moral dedič zapuščino plačati v stečajno maso, namesto da bi jo izplačal posameznemu upniku. Stečaj bo lahko sprožil vsak upnik, ki bo izkazal terjatev do pokojnega zapustnika (Ur. l. RS št. 15/76, 142. člen Zakona o dedovanju).

7. NEKATERE BISTVENE RAZLIKE MED ZPPSL IN ZFPPIPP

Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), ki je nadomestil stari Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPPSL) je prinesel številne novosti. V nadaljevanju je prikazanih nekaj pomembnejših sprememb med novim in starim zakonom.

- Postopek zaradi insolventnosti sestavljata dve fazi postopka. Prvi del se imenuje t. i. predhodni postopek, v katerem sodišče odloča o pogojih za začetek postopka, drugi del pa je t. i. glavni postopek (49. člen ZFPPIPP).
- Pomembna novost je tudi, da so vsa procesna dejanja objavljena na javnih spletnih straneh, po stari zakonodaji pa so bile objave na oglasnih deskah sodišča in v Uradnem listu RS.
- V primeru postopka prisilne poravnave mora dolžnik že ob vložitvi predloga verjetno izkazati, da bo z ukrepi finančnega prestrukturiranja odpravil vzroke svoje insolventnosti in da bodo upniki zaradi prisilne poravnave dosegli ugodnejše pogoje za poplačilo svojih obveznosti, kot če bi se nad dolžnikom izvedel stečajni postopek.
- Na podlagi 40. člena ZFPPIPP se formalno in vsebinsko postopek prisilne poravnave ne konča, ampak se zahteva od dolžnika, da vsake 3 mesece pripravi za sodišče Poročilo o izvajanju ukrepov in poplačil do konca vseh poplačil. Po starem zakonu ZPPSL tega ni bilo potrebno, nihče ni kontroliral dolžnika pri realizaciji ukrepov in poplačil, zato je navadno sledil drugi postopek prisilne poravnave v kratkem roku ali pa morda stečaj.
- Po novi zakonodaji se je uveljavil tudi institut stečaja fizične osebe. Podobno kot stečajni postopek nad pravno osebo se tudi postopek osebnega stečaja vodi zaradi sorazmernega in hkratnega plačila terjatev vseh upnikov. Ker pa fizična oseba po končanem stečajnem postopku za razliko od pravne osebe ne preneha, terjatve upnikov, ki v stečajnem postopku niso bile poplačane, ne prenehajo.

Takšne terjatve lahko upniki praviloma uveljavljajo tudi po koncu stečajnega postopka, vendar pa se lahko na predlog dolžnika v stečajnem postopku izvede tudi postopek odpusta obveznosti.

- Prenovljen je institut prisilne likvidacije, pri kateri se premoženje pravne osebe unovči, po plačilu vseh njenih obveznosti pa se preostanek razdeli med družbenike.
- Na novo je urejen tudi institut izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije, ki se izvede, če je pravna oseba prenehala poslovati, nima premoženja in je izpolnila vse svoje obveznosti.
- Postopek se začne na Okrožnem sodišču, kjer je sedež dolžnika za pravne osebe, za fizično osebo se osebni stečaj in stečaj zapuščine začneta na Okrajnem sodišču.
- Nadzorni svet mora dati svoje mnenje na pripravljen program ukrepov finančnega prestrukturiranja v 5 dneh po prejemu poročila, ki pa ga mora uprava pripraviti v roku 30 dni po nastanku težav (35. člen ZFPPIPP); po starem zakonu ZPPSL je bilo to v 60 dneh.
- Osebni stečaj in stečaj zapuščine sta predvsem nova instituta, ki ju do sedaj nismo poznali in bosta lahko vplivala na položaj marsikaterega posameznika.
- Po novem lahko predlog za začetek postopka prisilne poravnave vloži dolžnik in osebno odgovorni družbenik (139. člen ZFPPIPP), po starem zakonu ZPPSL le dolžnik preko osebe, pooblaščenega za zastopanje dolžnika.
- Po začetku stečajnega postopka ni več dovoljeno predlagati postopka prisilne poravnave, v starem zakonu ZPPSL je bila možna prisilna poravnava v stečaju.
- Predlog za začetek postopka prisilne poravnave mora po novem zakonu (141. člen ZFPPIPP) vsebovati zahtevek, da sodišče nad dolžnikom začne postopek prisilne poravnave. Predlogu za začetek postopka prisilne poravnave je treba priložiti poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika, revizorjevo poročilo, v katerem je revizor dal revizijsko mnenje brez pridržkov, popolno izdelan načrt finančnega prestrukturiranja z vsemi prilogami, poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja, v katerem je pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetja dal pritrdilno mnenje in dokaz o plačilu takse za sklep o začetku postopka prisilne poravnave in začetnega predujma. Do vstopa novega zakona ZFPPIPP v veljavo je dolžnik oddal vlogo za začetek postopka prisilne poravnave na sodišče brez plačanega predujma, navadno brez načrta finančne reorganizacije, brez revizorjevega poročila in brez poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja, ki je novost v zakonu.

SKLEP

Vsako podjetje lahko zaide v težave pri svojem poslovanju, vendar nekateri te težave uspešno rešijo, nekateri malo manj uspešno. Zelo pomembno je, da podjetja težave odkrijejo pravočasno in jih čim hitreje tudi odpravijo, saj si le tako zagotovijo poslovanje tudi v prihodnosti. Pomembno je torej dobro poznavanje podjetja in sprotno reševanje težav, saj je kopičenje le-teh slaba napoved za prihodnost podjetja.

Ko podjetje enkrat preveč nakopiči svoje dolgove oz. zabrede v težave s plačilno sposobnostjo, se sreča z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), ki je vstopil v veljavo jeseni 2008. Podjetje mora takoj ukrepati, saj mu to predpisuje zakon. Lahko poda predlog za začetek postopka prisilne poravnave ali osebnega stečaja. Za kateri postopek se bo podjetje odločilo, je odvisno od tega, kako globoko je v težavah. Če izračuni kažejo na to, da podjetje s prisilno poravnavo ne bi bilo uspešno, to pomeni, da ne bi izboljšalo svoje plačilne sposobnosti, se le-to odloči za začetek postopka stečaja, v katerem morajo biti po načelu enakega obravnavanja upnikov vsi upniki, ki so v razmerju do insolventnega dolžnika v enakem položaju, obravnavani enako.

Novi zakon ZFPPIPP je prinesel na področju zaradi insolventnosti številne novosti. Te novosti so pripomogle k zmanjšanju zlorab, kajti zakon je napisan tako, da ščiti upnike, saj omejuje pogostost prisilnih poravnav, ki so jih podjetja zlorabljala v svojo korist. Na tem področju je tudi novost, ki pravi, da mora dolžnik za vse upnike podjetja določiti enake roke plačil in enake odpise.

V svoji diplomski nalogi sem se bolj podrobno osredotočil na novost v slovenski stečajni zakonodaji, to je na institut osebnega stečaja. Namen postopka osebnega stečaja je poplačilo upnikov iz premoženja stečajnega dolžnika. Ker je ta postopek nov, je število začetih postopkov še dokaj majhno, saj ga tisti, katerim je namenjen, še ne poznajo dobro in mu ne zaupajo, nekatere pa je tudi sram zaradi njihove podjetniške preteklosti. Menim, da se bo v prihodnosti število osebnih stečajev povečalo, na kar kažejo tudi številke, čeprav so nekateri analitiki pričakovali visoko število osebnih stečajev že v samem začetku. Zakon je na tem področju po mojem mnenju dobro napisan, saj onemogoča zlorabe in omogoča posameznikom, da se rešijo težav, v katerih so se znašli zaradi svoje ali tuje krivde. Osebni stečaj je v bistvu družbeni, socialni ukrep, ki je namenjen »poštenemu in nesrečnemu« dolžniku.

Ker je zakon nov, so že v postopku sprejema nekatere novele, ki bodo zakon še izboljšale in natančno uredile, kako se bodo v prihodnosti izvajali postopki zaradi insolventnosti.

LITERATURA IN VIRI

1. *Bisnode mesečni bilten*. Najdeno 2. avgusta 2009 na spletnem naslovu <http://www.gvin.com/bilten/2009/Default.html>
2. Ivanjko, Š. (2008). Prednosti in slabosti osebnega stečaja za dolžnika. Najdeno 25. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.interfin.si/zakon-o-financnem-poslovanju-zfppipp/>
3. Jovanovič, D. (2008). Odškodninska odgovornost organov in njihovih članov v družbi. Najdeno 19. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.delavska-participacija.com/clanki/ID080414.doc>
4. Jovanovič, D., Novak Krajšek, D. & Volk, D. (2008). *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) z navzkrižnim navajanjem zakonodaje*. Ljubljana: Planet GV
5. Kocbek, D. (2009, 11. februar). Slovenija med novimi članicami EU na vrhu po rasti stečajev. Najdeno 29. julija 2009 na spletnem naslovu <http://razgledi.net/blog/2009/02/11/slovenija-med-novimi-clanicami-eu-na-vrhu-po-rasti-stecajev/>
6. Kocmur, H. (2009, 10. maj). Osebni stečaj naj bo zlasti v prid dolžniku. Najdeno 30. julija 2009 na spletnem naslovu <http://www.delo.si/clanek/80547>
7. *Legislative Guide on Insolvency Law*. Najdeno 3. maja 2009 na spletnem naslovu http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/insolven/05-80722_Ebook.pdf
8. Mihajlovič, N. (2009, 17. april). Stečajev je za polovico več, pogreb grozi tudi velikim. Najdeno 30. julija 2009 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/241162>
9. *Nova stečajna zakonodaja» že v postopku noveliranja*. Najdeno 19. aprila 2009 na spletnem naslovu http://www.gzs.si/slo/storitve/poslovne_informacije/pravna_podrocja_in_predpisi/42737
10. *Nova zakonodaja o osebnem stečaju*. Najdeno 19. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.zps.si/osebne-finance/druge-financne-storitve/nova-zakonodaja-o-osebнем-stecaju-2.html?Itemid=297>
11. *Novosti ZFPPIPP*. Najdeno 25. aprila 2009 na spletnem naslovu http://www.planetgv.si/pdf_programi09/s034_Novosti_insolvencnega_zakona.pdf
12. *Osebni stečaj (s. p.)*. Najdeno 23. junija 2009 na spletnem naslovu <http://vem.data.si/clanek/1/127/>
13. Podjed, L. (2008, 14. oktober). Osebni stečaj - osnovne informacije. Najdeno 3. maja 2009 na spletnem naslovu http://www.pravozatelebane.com/index.php?option=com_content&task=view&id=87&Itemid=135
14. *Podjetja, Slovenija, 2006*. Najdeno 29. julija 2009 na spletnem naslovu http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=895
15. *Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju [ZFPPZIPP]*. (2007). Ljubljana: Ministrstvo za pravosodje
16. Rednak, A. (2009, 6. april). Začetih že 115 osebnih stečajev potrošnikov. Najdeno 29. julija 2009 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/243206>
17. Sladič, J. (2008, 3. julij). O problematiki osebnega stečaja in stečaja zapuščine. *Pravna praksa*, str. 16–23.
18. *Stečajni postopek po ZFPPIPP*. Najdeno 29. junija 2009 na spletnem naslovu <http://www.tax-fin-lex.si/StaticContent/TFLGlasnik/TFLGlasnik-2008-32.htm>
19. *Stečajni postopek po ZFPPIPP*. Najdeno 3. maja 2009 na spletnem naslovu http://www.infosvet.si/index.php?option=com_content&task=view&id=2982&Itemid=84

20. Šubic, S. (2008, 27. oktober). Osebni stečajni za prezadolžene. Najdeno 20. junija na spletnem naslovu http://www.gorenjskiglas.si/novice/razgledi_-_snovanja/index.php?action=clanek&id=26026
21. Tarifa nadomestil za objave v postopkih zaradi insolventnosti. (2008). *Uradni list RS št. 93/2008* (2008, 30. september).
22. Zakon o dedovanju (ZD). (1976). *Uradni list RS št. 15/76* (1976, 4. junij).
23. Zakon o finančnem poslovanju (ZFPPIPP). Najdeno 20. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.interfin.si/zakon-o-financnem-poslovanju-zfpipp/>
24. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. (2007). *Uradni list RS št. 126/2007* (2007, 31. december).
25. Zakon o izvršbi in zavarovanju. (2007). *Uradni list RS št. 3/2007* (2007, 12. januar).
26. Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji. (1993). *Uradni list RS št. 67/93* (1993, 17. december).